

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de către partea vătămată Prădăuța Natalia și avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Prădăuța Gheorghe, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 noiembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Prădăuța Gheorghe xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.05.2018 – 27.11.2019;

Instanța de apel: 03.01.2020 – 23.06.2020;

Instanța de recurs: 21.08.2020 – 03.02.2020.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 noiembrie 2019, inculpatul Prădăuța Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.155 Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 u.c., ceea ce constituie suma de 27 500 lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă părții vătămate Prădăuța Natalia și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Prădăuța Gheorghe în beneficiul părții vătămate Prădăuța Natalia suma de 10 000 lei prejudiciul moral și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile de asistență juridică acordată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, la 14 noiembrie 2017, aproximativ la ora 12:30 min., Prădăuța Gheorghe, în urma unui conflict cu Prădăuța Natalia, având scopul de a-i schimba conduita, aflându-se în incinta salonului de

frumusețe „xxxxx” amplasat pe xxxxx, având în mână o șurubelniță, i-a pus-o sub braț și a amenințat-o cu omor, prin ce i-a provocat ultimei o stare de teamă pentru viața și sănătate, după aceasta a părăsit locul săvârșirii infracțiunii.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Prădăuța Gheorghe a săvârșit infracțiunea de amenințare cu omor, adică amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, infracțiune prevăzută de art.155 Cod penal.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul stabilit de art.402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Partea vătămată Prădăuța Natalia, care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă, cu încasarea de la Prădăuța Gheorghe în beneficiul Prădăuța Nataliei prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei.

În argumentarea apelului declarat, partea vătămată a invocat următoarele:

- potrivit raportului de evaluare psihologică din 24 noiembrie 2017 cu nr.XI-10/7 în rezultatul actelor de violență a lui Prădăuța Gheorghe, partea vătămată se află într-o stare psihoemoțională critică, are senzații de frică față de inculpat și teamă pentru sănătatea ei;

- este victima unei infracțiuni contra vieții și sănătății, săvârșită din intenție, cu consecințe serioase asupra stării psihoemoționale, în contextul unei discriminări pe criteriu de gen și religie, iar instanța de judecată pe lângă o sentință foarte blândă față de inculpat îi acordă remediu echivalentul sumei de 500 euro, care este mai mic de 10 ori decât cel solicitat și de 2 ori mai mic decât amenda care va fi achitată statului;

- sumele acordate de CEDO pentru violență domestică variază între 5000 euro și 15 000 euro (Eremia vs Moldova, Mudric vs. Moldova, Opuz vs. Turcia, TM și CM vs Moldova, B vs Moldova), respectiv, acțiunea civilă a apelantei este întemeiată și urmează a fi admisă integral.

3.2. Avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Prădăuța Gheorghe care a solicitat, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care Prădăuța Gheorghe să fie achitat de comiterea infracțiunii încriminate.

În susținerea apelului, apărătorul a invocat următoarele:

- la baza sentinței de condamnare instanța de fond a pus declarațiile părții vătămate Prădăuța Natalia, martorilor audiați în ședința de judecată Tofan Inga, Galetchi Silvia și Petrașcu Elena, precum și declarațiile inculpatului Prădăuța Gheorghe, alte probe în genere nu au fost prezentate;

- la caz, se menționează că deși se efectuează o descriere teoretică a semnelor și elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.155 Cod penal, instanța de fond se contrazice sau lasă loc de interpretare în hotărârea adoptată, atunci când nu raportează fiecare element al infracțiunii la careva elemente factice;

- reieșind din învinuirea adusă potrivit rechizitoriului, inculpatul Prădăuța Gheorghe ar fi amenințat cu omor pretinsa parte vătămată în incinta salonului „xxxxx”, însă nici unul din martorii acuzării, audiați pe parcursul urmăririi penale cât și ulterior

în cadrul cercetării judecătorești, nu au menționat despre careva cuvinte sau acțiuni a inculpatului care cel puțin ar putea conduce la ideea că acesta ar fi avut intenția de a amenința cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale;

- există o mulțime de dubii care nu au fost eliminate de acuzare pe tot parcursul procesului penal. Din actele dosarului, inculpatul, atât la faza incipientă a procesului penal cât și ulterior fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești, menționat că atunci când se afla în incinta salonului, în afară decât cheile de la automobil și careva pachete ale părții vătămate nu a avut în mână. Un alt moment extrem de important ce urmează a fi luat în calcul la examinarea prezentei cauze este și faptul că intenția premeditată reală a părții vătămate atunci când a sesizat organele poliției despre pretinsa amenințare este făcută cu scopul de a grăbi procesul de divorț în care se aflau inculpatul și partea vătămată. Prădăuța Natalia a simulat acest conflict și a pretins că soțul ar fi amenințat-o pentru a grăbi procesul de divorț pe care îl dorea de mai mult timp, în realitate însă, Prădăuța Gheorghe niciodată nu a amenințat cu omor pe nimeni, sau cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

- instanța de fond a formulat o concluzie absolut greșită despre faptul că inculpatul Prădăuța Gheorghe ar fi amenințat cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale pe fosta soție Prădăuța Natalia, în circumstanțele în care Prădăuța Natalia era în proces de divorț și în relații ostile cu fostul soț, iar procesele de divorț cu elemente de violență se soluționează de urgență conform normelor Codului familiei;

- toți 3 martori au susținut atât la etapa urmăririi penale în cadrul audierilor, confruntărilor dar și în ședințele de judecată în instanța de fond precum că Prădăuța Gheorghe nu a folosit cuvinte amenințătoare în adresa părții vătămate, nu a amenințat cu omor sau cu vătămare gravă a integrității corporale;

- doar partea vătămată și Tofan Inga au declarat că au văzut o șurubelniță de aproximativ 10-12 cm, declarații care nu sunt confirmate prin alte mijloace de probă, iar în cazul în care acestea ar fi adevărate, o șurubelniță de 10 chiar și 12 cm aflată în mână unui bărbat nici nu putea fi văzută (lățimea palmei are aproximativ 10-15 cm);

- nu a fost efectuată absolut nici o acțiune de urmărire penală în scopul depistării și examinării în caz că există acea șurubelniță precum și dacă folosirea acesteia poate cauza decesul unei persoane sau vătămarea gravă a integrității corporale;

- nu au fost ridicate camerele de supraveghere de la intrarea în salonul de frumusețe Timur pentru a vedea comportamentul, reacțiile foștilor soți, obiectele avute în mână atât la intrarea cât și la ieșirea din salon;

- unicul martor care pretinde că a văzut în realitate și în mod clar pretinsa șurubelniță este Inga Tofan, care din declarațiile sale date în cadrul ședinței de judecată sub jurământ a menționat că se cunosc cu Natalia din școală, au fost colege în clase paralele, sunt prietene și colege de serviciu, iar declarațiile acesteia, evident sunt orientate semnificativ spre ajutorul și victimizarea părții vătămate;

- martorul Petrașcu Elena și Galețchi Silvia nu au văzut personal acea șurubelniță, doar din spusele lui Tofan Inga și al părții vătămate (fila sentinței nr. 6 și 8);

- acea cheie de la automobil care Prădăuța Gheorghe a declarat încă de la etapa urmăririi penale dar și în instanța de judecată că o avea în mână putea fi ușor confundată de martori cu o șurubelniță, în special la rugămintea părții vătămate;

- ipotetic vorbind, în situația în care Prădăuța Gheorghe avea o careva intenție de a amenința pe cineva, putea ușor să o facă în drum spre salonul de frumusețe „xxxxxx” jos înainte de intrare în salon, după ieșirea din salon, oriunde în alt loc numai nu în salonul respectiv de frumusețe, în special cu o șurubelniță, or logic acolo este un spațiu public, în mare parte aglomerat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, au fost respinse apelurile declarate ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței atacate, fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, deși inculpatul Prădăuța Gheorghe vina nu a recunoscut, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii încriminate acestuia se confirmă prin: declarațiile părții vătămate Prădăuța Natalia, declarațiile martorilor Petrașcu Elena, Tofan Inga, Galețchi (Lazo) Silvia, precum și prin conținutul procesului-verbal de confruntare dintre Tofan Inga și Prădăuța Gheorghe din 30.01.2018 (f.d.64-69 vol. I); conținutul procesului-verbal de confruntare dintre Galețchi Silvia și Prădăuța Gheorghe din 01.02.2018 (f.d.57-63 vol. I); conținutul procesului-verbal de confruntare dintre Petrașcu Elena și Prădăuța Gheorghe din 25.04.2018 (f.d.54-56 vol. I); conținutul procesului-verbal de confruntare dintre Prădăuța Natalia și Prădăuța Gheorghe din 28.03.2018 (f.d.50-53 vol. I).

Cu referire la elementele componente infracțiunii încriminate inculpatului, instanța de apel a notat, că caracterul periculos al infracțiunii examinate este reliefat de împrejurarea în care victima conștientizează că este amenințată cu un rău, creându-i-se o stare de teamă profund dăunătoare, victima este scoasă din starea sa normală, teama ei își găsește reflectare și în acțiuni, comportament.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.155 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea psihică a persoanei.

Latura obiectivă a amenințării cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de amenințare cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății; 2) circumstanțe: existența pericolului realizării acestei amenințări.

Acțiunea de amenințare trebuie să fie de natură să alarmeze pe cel amenințat, să fie percepută de el ca reală, serioasă, prezentând suficiente temeiuri că se va realiza într-un final.

Din declarațiile date de către partea vătămată atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul ședinței de judecată și confirmate de martorii audiați, s-a constatat că Prădăuța Natalia era stresată, speriată, striga să fie chemată poliția, iar după plecarea agresorului din salonul de frumusețe ultima a început a plânge.

Existența pericolului de a fi realizată amenințarea cu omor constituie circumstanța, acel semn obligatoriu care întregește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.155 Cod penal.

La caz, inculpatul Prădăuța Gheorghe a amenințat-o pe partea vătămată Prădăuța Natalia cu o șurubelniță, care i-a fost aplicată sub coaste, pentru a o constrânge să meargă la notar pentru semnarea unei declarații de cedare a bunurilor proprietate comună. Existența șurubelniței în mâna inculpatului Prădăuța Gheorghe a fost confirmată și în ședința de judecată de către martorii audiați.

Cu referire la legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61 și 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța de apel apreciind în cele din urmă că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeiuri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Prădăuța Natalia, împotriva lui Prădăuța Gheorghe, prin care a solicitat încasarea de la pârât a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, instanța de apel a reținut că prin acțiunile ilegale ale inculpatului Prădăuța Gheorghe, părții vătămate Prădăuța Natalia i-a fost cauzat un prejudiciu moral, ce constă în suferințele fizice și psihice inerente unui astfel de eveniment, suferințele și privațiunile psihice, sociale la care partea vătămată a fost supusă ca urmare a acțiunilor inculpatului, sentimentele de angoasă, frică și frustrare cauzate acesteia prin fapta ilicită a inculpatului, elemente în raport de care instanța de fond corect a apreciat quantumul daunelor morale la suma de 10 000 lei, constatând că acest quantum și reprezintă prin sine o reparație echitabilă a prejudiciului moral cauzat, fără ca acesta să constituie o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

Astfel, ținând cont de prevederile art.41 CEDO, care subliniază că cererea cu privire la încasarea prejudiciului moral nu trebuie să fie exorbitant, instanța de apel a conchis că instanța de fond a corect a dispus încasarea în beneficiul părții vătămate cu

titlu de prejudiciului moral suma de 10 000 lei cauzat ținând cont de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a lui Prădăuța Gheorghe.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că cerințele înaintate de partea vătămată Prădăuța Natalia în cererea de apel sunt neîntemeiate, iar solicitările acesteia privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei fiind exagerate, motiv pentru care au fost respinse.

5. Împotriva hotărârilor nominalizate au declarat recursuri ordinare:

5.1. Partea vătămată Prădăuța Natalia, care invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.pct.6) și 15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintată împotriva lui Prădăuța Gheorghe.

În susținerea recursului declarat partea vătămată a evidențiat următoarele:

- potrivit raportului de evaluare psihologică din 24 noiembrie 2017 cu nr.XI-10/7 acțiunile violente a inculpatului Prădăuța Gheorghe au afectat critic starea psihoemoțională a părții vătămate Prădăuța Natalia. Din sentința judecătoreiei Chișinău din 27.11.2018 rezultă că, Prădăuța Natalia o perioadă lungă de timp trăiește cu sentimentul de frică, iar evenimentele din toamna anului 2017 au marcat-o psihoemoțional, deoarece a fost amenințată cu moartea. Totodată, fiind persoană cu dizabilitate, Prădăuța Natalia este și mai vulnerabilă oricăror amenințări;

- partea vătămată Prădăuța Natalia pretinde violarea integrității ei psihice, care constituie o parte componentă a dreptului la viața privată protejat prin prisma art.8 al Convenției Europene. În apel achitarea compensației morale conform standardelor CtEDO, care a accentuat în cauzele Brudan vs. Romania, Ciolacu vs. Moldova, Mătăsaru vs. Moldova că valoarea compensației acordate de instanțele naționale în cazul constatării violării drepturilor ocrotite de CEDO, nu trebuie să fie mai mică decât cele acordate de Curte în acest sens;

- Prădăuța Natalia este victima unei infracțiuni contra vieții și sănătății, săvârșite cu intenție și în contextul unei discriminări pe criteriu de gen și religie. În instanța de fond și în apel violarea art.8 al Convenției Europene și a solicitat echivalentul sumei de 5000 euro, care este compatibilă cu sumele acordate de CtEDO pentru violarea drepturilor la integritate fizică și/sau psihică;

- prin eliberarea ordonanței de protecție, inițierea prezentei cauze penale și prin condamnarea lui Prădăuța Gheorghe, statul și-a îndeplinit parțial obligațiile sale pozitive, însă prin neacordarea unei satisfacții echitabile, Prădăuța Natalia nu pierde statutul de victimă a violentei;

- instanța de apel greșit a apreciat suma de 100 000 lei ca fiind exorbitantă în contextul prezentei cauze și în raport cu inculpatul.

5.2. Avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului, care invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.pct.6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

În susținerea recursului apărătorul a invocat următoarele:

- instanța de apel a preluat practic argumentele instanței de fond și nu a motivat în nici un fel argumentele și criticile părții apărării aduse, atât în fata instanței de fond cât și apelului, sau din care motive au fost respinse;

- instanța de fond și cea de apel au formulat o concluzie absolut greșită despre faptul că, inculpatul Gheorghe Prădăuța ar fi amenințat cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale pe fosta soție Natalia Prădăuța;

- Natalia Prădăuța era în proces de divorț și în relații ostile cu fostul soț, iar procesele de divorț cu elemente de violență se soluționează de urgență conform normelor Codului familiei;

- toți 3 martori au susținut atât la etapa urmăririi penale în cadrul audierilor, confruntărilor dar și în ședințele de judecată în instanță de fond precum că Gheorghe Prădăuța nu a folosit cuvinte amenințătoare în adresa părții vătămate, nu a amenințat cu omor sau cu vătămare gravă a integrității corporale;

- doar partea vătămată și Inga Tofan au declarat că au văzut o șurubelniță de aproximativ 10-12 cm, declarații care nu sunt confirmate prin alte mijloace de probă, iar în cazul în care acestea ar fi adevărate, o șurubelniță de 10 chiar și 12 cm aflată în mâna unui bărbat nici nu putea fi văzută (lățimea palmei are aproximativ 10-15 cm);

- nu a fost efectuată absolut nici o acțiune de urmărire penală în scopul depistării și examinării în caz că există acea șurubelniță precum și dacă folosirea acesteia poate cauza decesul unei persoane sau vătămarea gravă a integrității corporale;

- nu au fost ridicate camerele de supraveghere de la intrarea în salonul de frumusețe „Timur” pentru a vedea comportamentul, reacțiile foștilor soți, obiectele avute în mână atât la intrarea cât și la ieșirea din salon;

- unicul martor care pretinde că a văzut în realitate și în mod clar pretinsa șurubelniță este Inga Tofan, care din declarațiile sale date în cadrul ședinței de judecată sub jurământ a menționat că se cunosc cu Natalia din școală, au fost colege în clase paralele, sunt prietene și colege de serviciu, iar declarațiile acesteia, evident sunt orientate semnificativ spre ajutorul și victimizarea părții vătămate;

- martorul Petrașcu Elena și Galețchi Silvia nu au văzut personal acea șurubelniță, doar din spusele Tofan Inga și al părții vătămate (fila sentinței nr.6 și 8):

- acea cheie de la automobil, care Prădăuța Gheorghe a declarat încă de la etapa urmăririi penale dar și în instanță de judecată că o avea în mâna putea fi ușor confundată de martori cu o șurubelniță, în special la rugămintea părții vătămate. În situația în care Gheorghe Prădăuța avea o careva intenție de a amenința pe cineva,

putea ușor să o facă în drum spre salonul de frumusețe „xxxxx”, jos înainte de intrare în salon, după ieșirea din salon, oriunde în alt loc numai nu în salonul respectiv de frumusețe, în special cu o șurubelniță, or logic acolo este un spațiu public, în mare parte aglomerat;

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

7.1 Cu referire la recursul declarat de către partea vătămată Prădăuța Natalia.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că recurenta indică în calitate de temei pentru declararea recursului, prevederile pct.6) și 15) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; și pct.15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, însă, Colegiul penal reține că solicitarea recurentei nu este motivată prin prisma temeiurilor indicate.

Într-un prim aspect, este relevant de a specifica că, invocând eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6), recurenta menționează despre faptul că instanța de

apel nu s-a expus argumentat asupra tuturor motivelor din cererea sa de apel, însă afirmațiile aduse în recurs sânt de ordin general și declarativ.

Deși recurenta insistă asupra faptului că instanțele nu s-au pronunțat prin răspunsuri detaliate la toate argumentele din cererea de apel, Colegiul penal constată că în decizia recurată se conțin argumentele de rigoare care au condiționat respingerea apelului, ca nefondat (pct.4.1. din Decizie).

În același context, Colegiul penal reiterează că, în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului, cu fiecare ocazie posibilă se reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu actele cauzei.

Respectiv, Colegiul nu poate reține argumentele recurentului precum că, instanța de apel nu a respectat cerințele art.414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat în cauza de față.

În desfășurarea aceleiași idei, instanța de recurs mai specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată

Art.6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

În continuare, Colegiul penal reține că, concluziile instanțelor asupra acțiunii civile, sunt la fel legale și întemeiate.

Conform prevederilor art.art.219 alin.(4), 220 alin.(3), 387 alin.(1) Cod de procedură penală, art.1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă

sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Analizând textul cererii de apel în paralel cu cel din recursul ordinar declarat, instanța de recurs constată că partea vătămată critică aceleași chestiuni factologice (pct.3.-5.1 din decizie).

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5.1 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de fond și instanța de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art.art.27, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune partea vătămată, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și prin urmare, invocarea acestor chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice temei legal.

În continuare, Colegiul penal relevă că recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a hotărârilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.15) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

În această ordine de idei, Colegiul penal reiterează că conform art.1422 alin.(1) și (2) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.*

Totodată, potrivit art.1423 Cod civil, *mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată și caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.*

Prin urmare, Colegiul reține că, conform acțiunii civile partea vătămată solicită încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, însă aceasta este o sumă exagerată și nejustificată, or, conform art.41 CEDO cererea cu privire la încasarea prejudiciului moral nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temei, cu atât mai mult că condamnarea inculpatului aduce în sine o satisfacție pentru partea vătămată.

Astfel, Colegiul penal consideră că instanța de fond corect a apreciat quantumul daunelor morale la suma de 10 000 lei, constatând că acest quantum și reprezintă prin sine o reparație echitabilă a prejudiciului moral cauzat, fără ca acesta să constituie o sursă de îmbogățire fără justă cauză, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

În viziunea Colegiului penal, repararea prejudiciului moral prin acordarea sumei de 10 000 lei se apreciază ca fiind în deplină concordanță cu principiul răspunderii civile delictuale care impune reparația integrală, reală și efectivă a daunelor morale cu luarea în considerare a urmărilor faptei asupra integrității corporale și sănătății părții vătămate, a naturii și duratei acestora, având în vedere și exigențele art.3 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În context, instanța apreciază ca motivată concluzia instanțelor de fond inferioare, cu privire la soluționarea chestiunii cu privire la prejudiciul moral produs prin infracțiune, astfel, alegațiile părții vătămate sunt nefondate și prin urmare, recursul se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Prădăuța Gheorghe.

Din conținutul recursului declarat se atestă, că apărarea invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, precum și când 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal constată că criticile recursului se axează pe argumente privind aprecierea incorectă de către instanțele de fond a probelor, care în opinia recurentului

nu demonstrează vinovăția lui Prădăuța Gheorghe, autorul recursului pledând în continuare pentru achitarea inculpatului.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Totodată, Colegiul penal constată și faptul că, recurentul deși a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor apelului apărării, totuși, în conținutul cererii de recurs acesta nu a specificat la care anume din motivele apelului nu a primit răspuns din partea instanței de apel.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține că, la examinarea cauzei, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pe care le-a apreciat în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dat răspuns la toate argumentele invocate în apel și a motivat soluția pronunțată cu privire la vinovăția inculpatului, așa cum este indicat în pct.4.1. al prezentei decizii.

Colegiul penal ține să menționeze că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Cu referire la criticile invocate în recurs privind aprecierea probelor, Colegiul penal reține, că partea apărării face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțele de fond nu confirmă vinovăția inculpatului Prădăuța Gheorghe în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal.

Colegiul penal ține să sublinieze că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se

concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Totodată instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot constitui motiv de casare ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii încriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens, Colegiul penal atestă că, la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Prădăuța Gheorghe în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal.

Contrar argumentelor părții apărării prin care se invocă faptul, că de către organul de urmărire penală și instanțele de judecată nu au fost administrate probe suficiente pentru o condamnare penală, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Prădăuța Gheorghe, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului.

Cu referire la criticile invocate de recurent sub aspectul pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că temeiul de drept menționat, prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile

de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În acest sens instanța de recurs menționează că, potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

La caz, se conchide că, instanțele de fond corect au constatat vinovăția inculpatului Prădăuța Gheorghe în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal - amenințarea cu omor, adică amenințarea cu omor dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Instanța de apel la judecarea apelului apărării, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art.414 alin. (1), (5) și art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct.**4.1.** din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Totodată, Colegiul penal reține faptul, că argumentele invocate de recurent, au fost obiect de studiu la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel (motivele recursului ordinar invocat fiind identice cu cele din cererea de apel), asupra cărora instanțele de fond la acest capitol sau expus just și întemeiat.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în 18 corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că *art.6 §1 din CEDO*, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei

adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Prădăuța Gheorghe, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Prădăuța Natalia și avocatul Bargan Alexandru în numele inculpatului Prădăuța Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Prădăuța Gheorghe xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 05 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena